

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2018

Zdroj: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-situaci-v-oblasti-vnitri-bezpecnosti-a-verejneho-poradku-na-uzemi-cr-v-roce-2018.aspx>

Autor: Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky.

Vláda České republiky schválila Zprávu o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2018 dne 26. srpna 2019. Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku je informativním dokumentem, jejímž účelem je především poskytnout souhrnné informace o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, podat přehled o vývoji, struktuře a dynamice kriminality, jejích pachatelích a obětech, informovat o zjištěných škodách a zajištěných výnosech trestné činnosti, informovat o aktivitách exekutivy a legislativy v oblasti bezpečnostní politiky a identifikovat rizika a oblasti, na které je zapotřebí soustředit pozornost kompetentních orgánů státní správy. Podstatnou část zprávy tvoří rozsáhlé statistické údaje, ze kterých jsou zde dále citovány pouze podstatné souhrnné údaje.

Zpráva souhrnně konstatuje, že situace v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku zůstala z pohledu Policie České republiky v roce 2018 stabilizovaná. Stejně tak jako v předchozích letech, nedošlo ani v roce 2018 k závažnému narušení veřejného pořádku. Z pohledu vývoje kriminality je pro rok 2018 charakteristický pokles registrovaných trestných činů. V roce 2018 bylo registrováno celkem 192 405 trestných činů. Jedná se o nejnižší počet registrovaných trestných činů za posledních minimálně 15 let. Kvantitativní pokles nápadu trestné činnosti oproti roku 2017 činí 4,9 %. Objasněnost činí 48,2 % (+1,3 %).

Z dlouhodobého vývoje trestné činnosti vyplývá, že evidovaná kriminalita postupně klesá. Násilná trestná činnost se přesouvá do oblasti hospodářské a stává se tak jejím druhotným znakem ve spojení s organizovaným zločinem.

Nárůst trestné činnosti je v posledních letech zaznamenán především v oblasti kybernetické kriminality (v roce 2018 o 17 %). O 12,4 % vzrostla také mravnostní kriminalita, a to v souvislosti právě s kyberkriminalitou (v prostředí sociálních sítí).

Základní struktura zprávy:

1) Vývoj trestné činnosti a bezpečnostních rizik.

- Základní údaje o trestné činnosti a o přestupcích.
- Vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti.

2) Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

- Nelegislativní aktivity.
- Bezpečnostní rada státu
- Legislativní aktivity.
- Prevence kriminality.
- Vězeňství.
- Kybernetická bezpečnost.
- Obecní Policie.
- Bezpečnostní výzkum, vývoj a inovace.
- Policejní vzdělávání.
- Oblast personální práce resortu ministerstva vnitra.
- Znalecká činnost.
- Ekonomická oblast.
- Oblast informačních a komunikačních systémů.
- Evropská Unie a mezinárodní spolupráce.

Všechny tyto oblasti se ve zprávě dále člení do řady dalších specifikovaných částí.

Vybrané pasáže:

1) Kybernetická kriminalita.

V rámci ČR dochází každoročně k postupnému poklesu celkové trestné činnosti, ale v oblasti kybernetické kriminality počet deliktů naopak meziročně stoupá. Hlavním důvodem je přesouvání běžných aktivit právě do kyberprostoru. V celkovém nápadu trestné činnosti v prostředí internetu byly nejčastěji zastoupené různé formy podvodných jednání, nicméně v porovnání s minulými roky byl pozorován vzrůstající trend u trestných činů v oblasti hackingu.

Největší meziroční nárůst byl registrován v oblasti mravnostních trestných činů. Opakujícím a neklesajícím fenoménem jsou krádeže identit či odcizení citlivých údajů prostřednictvím informačních technologií. U podvodných jednání, včetně podvodných internetových obchodů, přetrvává využívání virtuálních měn (především bitcoinu) k vyvádění a převádění podvodně získaných finančních prostředků. Přetrvávající vzrůstající trend zůstává rovněž

Mezinárodní bezpečnostní institut, z.ú.,
Na Ořeškovce 580/4, Praha 6, PSČ 162 00
IČO: 07313209

u phishingových útoků za účelem získání podvodného přístupu na bankovní účty a následné neoprávněné odčerpání finančních prostředků.

V souvislosti s migrační krizí byl registrován nárůst počtu nenávistných projevů na sociálních sítích a dalších komunikačních platformách, včetně diskusních chatů na zpravodajských serverech. V narůstající míře dochází také k výskytu tzv. hoaxů, tedy poplašných zpráv, které bývají spojeny s phishingovými útoky zaměřenými na uživatele sociálních sítí. Oblast tzv. hackingu je ve struktuře nápadu kybernetické kriminality na druhém místě v četnosti evidovaných skutků. Na vzestupu byly v uplynulém dvouletém období zaznamenány útoky šíření škodlivého kódu tzv. ransomware.

Cílem kybernetické kriminality se v posledních letech stávají čím dál častěji také subjekty v oblasti zdravotnictví. Terčem útoků jsou pak zejména poskytovatelé zdravotních služeb, a to z toho důvodu, že disponují velkým množstvím osobních údajů, a to včetně citlivých dat o pacientech a jejich zdravotním stavu, která jsou považována za zneužitelná a obchodovatelná.

2) Terorismus.

V České republice platí od útoku na bruselském letišti Zaventem v březnu 2016 první stupeň ohrožení terorismem. Tento stupeň značí, že teroristická hrozba teroristických aktivit na území ČR není známa, nicméně upozorňuje na existenci obecného ohrožení terorismem. Policie České republiky nemusela do současnosti řešit žádný otevřený projev mezinárodního terorismu.

Nejen nelegální migraci, ale rovněž i oblast terorismu a extremismu, ovlivňuje současná mezinárodní situace na území Turecka, Iráku, Sýrie a v ostatních zemích Středního východu. S ohledem na končící válečný konflikt lze předpokládat přesun bojovníků Islámského státu či jejich příbuzných na evropský kontinent. Ti mohou představovat bezpečnostní riziko z pohledu možné radikalizace nebo přípravy teroristického útoku.

V červenci 2018 byla vydána metodika Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle. Metodika slouží jako návod pro zpracování vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle nebo jako podklad pro zadání zpracování externí firmou. V listopadu 2018 byl vyhlášen dotační program MV pro

ochranu měkkých cílů. Na mezinárodní úrovni se MV podílí na budování systému spolupráce v ochraně měkkých cílů v rámci EU, které organizuje Evropská komise.

Státy EU a s nimi tedy i ČR se v posledních letech potýkají s fenoménem radikalizace, která může vést až k závažným násilným trestným činům či teroristickým útokům. ČR byla takovým následkům prozatím ušetřena, aby však nebyla podceněna prevence radikalizace, bude nutné zmapovat situaci. základem pro další kroky nastavování politiky státu ve věci radikalizace.

Jedním z hlavních nástrojů účinného boje proti terorismu je kvalitní výchova a vzdělávání obyvatelstva. Adekvátně reagující obyvatelstvo minimalizuje negativní důsledky působení širokého spektra každodenních rizik, mimořádných událostí a krizových situací včetně terorismu. Jednou z nejdůležitějších součástí těchto aktivit je i vzdělávání v bezpečnostních tématech ve školách, které napomáhá k vytváření a udržování souboru potřebných znalostí.

3) Extremismus.

V roce 2018 nadále stagnovaly tradiční pravicově extremistické strany. Xenofobní agendu tradičním pravicově extremistickým stranám přebraly subjekty populistické. Z hlediska nenávistných projevů je možné označit za nejprogresivnější a nejaktivnější prvek tzv. kvazimediální projekty. Ty se snažily vnášet mezi tradiční pravicové extremisty a xenofobní populisty stále nové podněty a motivovat je k protidemokratickým aktivitám.

Bezpečnostní informační služba informovala veřejnost, že společně se zahraničními partnery odhalila, analyzovala a nakonec iniciovala vypnutí sítě hackerských serverů na území ČR. Podle služby je téměř jisté, že servery provozovalo militantní hnutí Hizballáh za účelem kybernetické špionáže.

Z hlediska protiextremistických aktivit v roce 2018 je třeba zmínit novinky spojené s potíráním nenávistných obsahů na internetu. Proběhla série školení policistů a byly pro ně vytvořeny nové metodické manuály. V roce 2018 bylo připravováno spuštění aplikace k podání elektronického trestního oznámení k nezákonnému obsahu na internetu na Portálu občana-pilotně bude odzkoušena v oblasti nenávistně motivovaných trestných činů. Připravovány byly i změny v policejních systémech, které mají sloužit k lepšímu detekování možného nenávistného motivu. Primárně se hybridními hrozbami, resp. působením cizí moci vždy zabývaly

zpravodajské služby. Se změnou bezpečnostní situací však vyvstala potřeba, aby se těmto otázkám začala systematicky věnovat i příslušná ministerstva a další orgány státu.

Obecně za rok 2018 zůstala hlavním trendem v dezinformačních zprávách migrace. Její medializace kulminovala zejména v souvislosti s kauzami napadení obsluhy pražské restaurace sedmi nizozemskými občany (duben), podpisu Marrákešské deklarace ze strany tehdejšího ministra vnitra Lubomíra Metnara (květen), eventuálního přijetí 50 syrských sirotků do ČR (září) a globálními pakty OSN.

Z hlediska výskytu dezinformací byly zásadní událostí lednové volby prezidenta ČR, jež doprovázela dezinformační kampaň zejména proti kandidátovi Jiřímu Drahošovi (zprávy se týkaly primárně jeho údajné spolupráce s STB a proimigrantského zaměření).

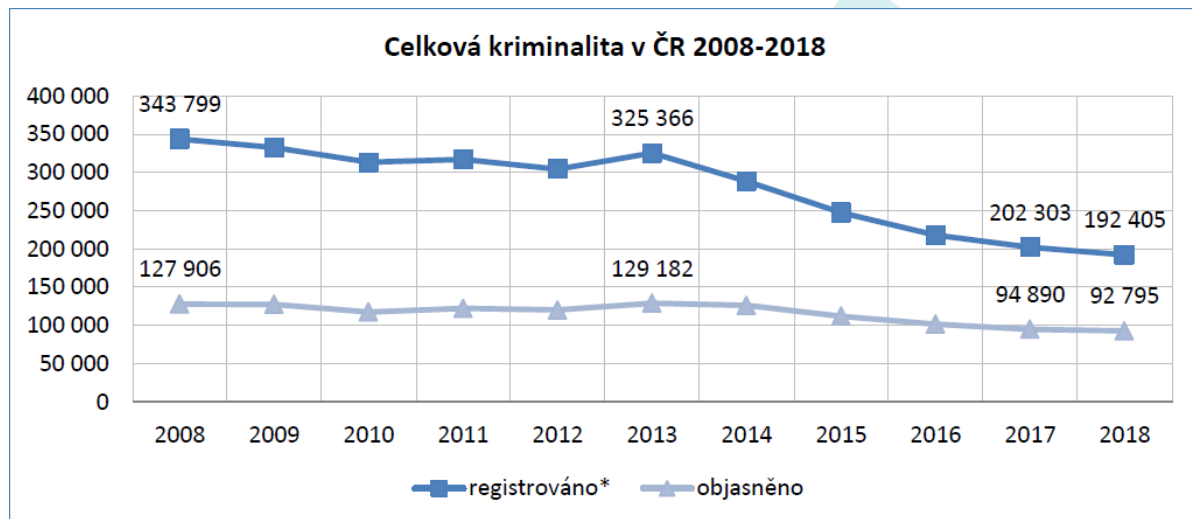
Vybrané statistické údaje:

Registrováno Policií ČR		
Celková kriminalita	192 405	(-9 898, -4,9 %)
Počet objasněných skutků	92 795	(-2 095, -2,2 %)
Objasněnost	48,2 %	(+1,3 %)
Počet dodatečně objasněných skutků	12 915	(-115, -0,9 %)
Počet objasněných skutků celkem	105 710	(-2 210, -2 %)
Počet stíhaných osob	84 990	(-2 178, -2,5 %)
Výše zjištěných škod	18,03 mld. Kč	(-2,26 mld. Kč, -11,1 %)

Mezinárodní bezpečnostní institut, z.ú.,
Na Ořeškovce 580/4, Praha 6, PSČ 162 00
IČO: 07313209

Rok	registrováno*	objasněno	objasněnost v %
2008	343 799	127 906	37,2
2009	332 829	127 604	38,3
2010	313 387	117 685	37,6
2011	317 177	122 238	38,5
2012	304 528	120 168	39,5
2013	325 366	129 182	39,7
2014	288 660	126 239	43,7
2015	247 628	112 141	45,2
2016	218 162	101 678	46,6
2017	202 303	94 890	46,9
2018	192 405	92 795	48,2

MBI

MEZINÁRODNÍ
BEZPEČNOSTNÍ
INSTITUT

Mezinárodní bezpečnostní institut, z.ú.,
Na Ořeškovce 580/4, Praha 6, PSČ 162 00
IČO: 07313209

